

Arterijski tlak u adolescentnih sportaša na sportskom sistematskom pregledu

Blood pressure in adolescent athletes on regular checkup

Maja Batinica^{1*},
Ariana Alić²,
Jadranka Božikov³

¹Klinika za dječje bolesti
Zagreb, Zagreb, Hrvatska

²Ustanova za zdravstvenu
skrb Medikol, Zagreb,
Hrvatska

³Sveučilište u Zagrebu,
Medicinski fakultet, Škola
narodnog zdravlja „Andrija
Štampar“, Zagreb, Hrvatska

¹University Children's
Hospital Zagreb, Zagreb,
Croatia

²Institution for Health Care
Medikol, Zagreb, Croatia

³University of Zagreb, School
of Medicine, Andrija Štampar
School of Public Health,
Zagreb, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: arterijska hipertenzija, sportska medicina, prekomjerna tjelesna težina.

KEYWORDS: arterial hypertension, sports medicine, overweight.

CITATION: *Cardiol Croat.* 2017;12(3):43. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2017.43>

*ADDRESS FOR CORRESPONDENCE: Maja Batinica, Klinika za dječje bolesti, Klaićeva 16, HR-10000 Zagreb, Croatia. / Phone: +385-1-4600-110 0 E-mail: mbatini2@gmail.com

ORCID: Maja Batinica, <http://orcid.org/0000-0002-7417-0702> • Ariana Alić, <http://orcid.org/0000-0002-8509-555X>
Jadranka Božikov, <http://orcid.org/0000-0002-1159-9675>

Uvod: Poznato je da tjelesna aktivnost snižava arterijski tlak (AT) i smanjuje kardiovaskularni rizik putem brojnih mehanizama. No, visoki AT je često odstupanje na sistematskim pregledima sportaša. Usprkos tome, podaci o prevalenciji arterijske hipertenzije (HTN) u sportaša nedostaju, osobito u mladih sportaša. Studijom smo ispitali prevalenciju visokog AT u adolescentnih sportaša na sportskom sistematskom pregledu. Obzirom da se uz porast prevalencije, debljina u djece sve više prepoznaje kao jedan od najvažnijih rizičnih čimbenika za razvoj HTN, analizirali smo i povezanost visokog AT s prekomjernom tjelesnom masom (TM) u grupi mladih, zdravih sportaša.

Ispitanici i metode: U istraživanju su sudjelovala 64 muška adolescentna sportaša i to 37 nogometaša i 27 sportaša borilačkih vještina. Medijan dobi sportaša je bio 16,5 godina (raspon 14-18 godina). Intenzitet treniranja i duljina treniranja među sportašima su bili različiti. Antropometrijski pokazatelji i AT su mjereni prema standardnim protokolima na probnom pregledu u sportskoj ambulanti, od strane licenciranog specijaliste sportske medicine. Arterijski tlak je mjereno validiranim živinim manometrom. U slučaju izmjenjenog povišenog AT, mjerenje je ponovljeno, a sistolički AT (SAT) i dijastolički AT (DAT) su zabilježeni kao prosjek dvaju mjerenja. Prema preporukama International Pediatric Hypertension Association (IPHA), vrijednosti AT su kategorizirane kao centile za spol, dob i tjelesnu visinu. Povišeni AT je definiran sistoličkom i/ili dijastoličkom vrijednošću jednakom ili većom od 90. centile. Prekomjerna TM je definirana indeksom tjelesne mase (ITM) jednakim ili većim od 85. centile. Podaci su analizirani deskriptivnom statistikom i Pearsonovim χ^2 testom za nezavisne uzorke, a za zavisne uzorke je korištena Yatesova korekcija.

Rezultati: Prevalencija povišenog AT u nogometaša je bila 40,5 % (15/37), a u sportaša borilačkih vještina 55,6 % (15/27). Prekomjerna TM nađena je u 13,5 % (5/37) nogometaša i 33,3 % (9/27) sportaša borilačkih vještina ($\chi^2 = 3,588$; $p=0,058$). Nađena je pozitivna povezanost između prekomjerne TM i povišenog AT ($\chi^2 = 10,23$; $p=0,0014$).

Zaključak: Djelatnici koji rade s djecom i adolescentima trebaju biti upozoreni da je debljina jedan od glavnih rizičnih čimbenika za visoki AT. Imajući na umu zdravstvene rizike povezane s prehranjenošću i debljinom, tjelesna masa se ne bi trebala promicati i podrazumijevati na način kako je to uobičajeno u određenim sportovima i pozicijama u timu.

RECEIVED:
February 5, 2017

ACCEPTED:
February 28, 2017

